

PLF-mytt

PERSON- och LOKALHISTORISKT FORSKARCENTRUM OSKARSHAMN

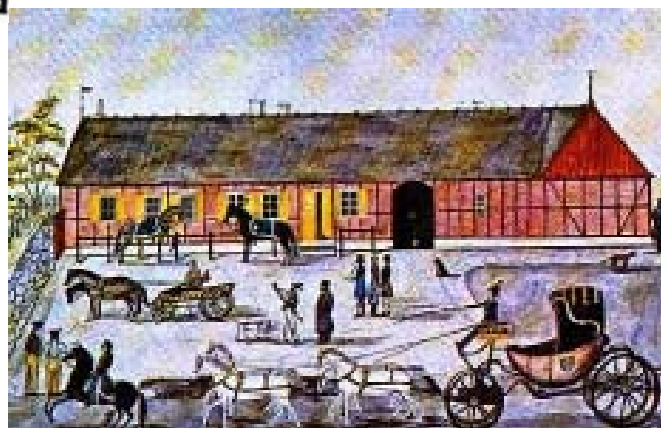
Från våldgästning till gästgiverier

Medeltidens våldgästning ersattes undan för undan av lagligt skyddade gästgiverier

Under tidig medeltid hade konungen, högre tjänstemän och krigsfolk rätt att utkräva logi och proviant av allmogen, när de reste genom landet. Eftersom den rättigheten ofta missbrukades, förbjöds den s.k. våldgästningen i Sverige i Alsnö stadga år 1280. Det dröjde emellertid länge innan stadgan respekterades. Gästning, skjutsning och vägunderhåll förblev tunga bördor för bönderna.

År 1344 bestämdes att varje köpstad skulle vara försedd med två härbärgen, där resande kunde få tillgång till mat, öl och nattlogi och år 1442 stadgades att tavernor skulle finnas på skjutshålls avstånd längs större vägar. Startpunkten för svenskt skjutsväsen brukar ändå dateras till år 1561, då Erik XIV bestämde, att tavernor med utsedda gästgivare skulle inrättas längs de allmänna vägarna.

I Kalmar län finns många gamla gästgiverier bevarade. Ett av dem ligger i Bötterum vid riksväg 34 mellan Långemåla och Ruda. Det har anor från 1700-talet, och som så många andra är det numera en hembygdsgård. Här kan man få uppleva atmosfären från forna tider, och det är delvis tidsenligt möblerat. Redan på 1600-talet började häradstinget sammanträda i Bötterum, och då fanns ett tidigare gästgiveri på platsen.

I detta nummer får du veta mer om gästgivare

Kallelse

PLF i Oskarshamn håller Föreningsmöte

i våra nya lokaler på Stengatan 16 A

lördagen den 8 maj kl. 10.00

Mötesförhandlingar

Bland turister och faraoner vid Nilens stränder

Anders Thunberg berättar om sin resa till Egypten

Välkomna
Styrelsen

PLF:s styrelse och uppdrag under verksamhetsåret 2010/2011

Namn	Uppdrag	Telefon	E-post
Anders Thunberg	ordförande, redaktör	0491 - 76 64 11	anders.0491766411@telia.com
Sam Blixt	v. ordf., dataansv.	0491 - 151 28	sam.blixt@telia.com
Leif Rydström	sekreterare	0499 - 131 88	leif.rm@telia.com
Edith Carlsson	v. sekr., ansv. brevfr.	0491 - 930 14	elga@telia.com
Anders Rotvikar	kassör	0491 - 620 11	anders.rotvikar@telia.com
John-Olof Dillström	v. kassör	0491 - 919 22	j-o.d@hotmail.com
Britt Maria Ekstrand	ansv. för mailfrågor mm	0491 - 186 55	bm.ekstrand@telia.com
Birgitta Dahleman	biblioteksansvarig	0491 - 181 01	b.dahleman@hotmail.com
Gunnar Håkansson	styrelseledamot	0491 - 175 83	gunnar.hakansson@telia.com
Ingvar Andersson	suppleant	0491 - 183 59	twa975@telia.com
Mårten Rockner	suppleant	0491 - 590 70	marten.rockner@hogsby
Ulf Waltersson	suppleant	0491 - 180 43	ulf@waltersson.com
Magnus Ekstrand	valberedning	0491 - 186 55	ekstrandmagnus@telia.com
Karin von Platen	valberedning	0491 - 159 71	karpla@speedmail.se
Ingvar Karlsson	valberedning	0491 - 180 22	ikn@telia.com

PLF-nytt, medlemstidning för Person- och Lokalhistoriskt Forskarcentrum, Oskarshamn.

Utkommer fyra gånger per år. Upplaga 1 900 exemplar.

Manus till artiklar och andra skriftliga bidrag sändes till

PLF, Box 23, 572 21 OSKARSHAMN

eller **E-postadress: anders.0491766411@telia.com**

PLF har också en hemsida **www.plfoskarshamn.se**

Bidrag kan också sändas till e-postadress: **info@plfoskarshamn.se**

Utdrag ur artiklar får göras med angivande av källa och författare.

PLF-nytt nr 94 utkommer den 11 augusti 2010

I redaktionen: Anders Thunberg (ansvarig utgivare). Övriga styrelsemedlemmar deltar i det redaktionella arbetet.

Ordföranden har ordet

Det har varit en ovanligt kall och snörik vinter. Just när debatten om den globala uppvärmningen hade tagit fart, visade naturen ett annat ansikte. Ibland undrar man, om politikerna tar med alla faktorer i sina beräkningar. Om vi blickar tillbaka i tiden ser vi, att naturen har sin egen rytm, och den är förvånandsvårt regelbunden. Långa istider avlöses med jämna mellanrum av korta värmeperioder. Vi har fått en påminnelse om att snö, is och kyla är det normala i det område på jorden, där vi bor. Så har det varit i minst en miljon år. Om inte naturen ändrar sig, kommer det i framtiden att ligga ett kilometertjockt istäcke över Oskarshamn. Kan vi hoppas på den globala uppvärmningen?

Den 20 februari hade PLF sitt årsmöte. In i det sista var det tveksamt, om det måste inställas. Snön vräkte ner och gatorna var igenkorkade. Skulle tillräckligt många kunna komma? Det visade sig att förvånandsvårt många kom till vår lokal på Stengatan och årsmötet kunde hållas i vederbörlig ordning. Tre nya ledamöter valdes in i vår styrelse. Vi hälsar Ingvar Andersson, Ulf Waltersson och Mårten Rockner välkomna till vårt arbete och vår gemenskap.

Trots vargavinter och finanskris tycks ändå optimismen råda i landet. Det ligger en förväntan i luften. En kronprinsessa och en prinsessa ska gifta sig i sommar. Dessutom firar kungaätten Bernadotte 200-årsjubileum som regenter på den svenska tronen. De släktforskare, som kommer till den stora släktforskarkonferensen i Örebro i augusti kommer att få delta extra mycket i det firandet, men ingen i landet kommer att undgå den rojalistiska yran. År 2010 tycks bli monarkins och Bernadottarnas år i Sverige. Monarkisterna får glada dagar, medan republikanerna deppar. Det strider egentligen mot den historiska utvecklingen.

Sveriges historia är emellertid intimt förknippad med det statsskick, som kallas monarki. I mer än 1 000 år har landets öden mer eller mindre hängt på regentens personlighet. Sverige hade säkert inte fått uppleva sin politiska och militära stormaktstid, om inte Gustav II Adolf varit den han var. Likaså hade troligen inte katastroferna för Sverige varit så stora i början på 1700-talet om Karl XII hade haft lite mer finess i sin diplomati. Sveriges historia är dess konungars, hävdade en känd författare på 1800-talet.

Tanken att landets öden hänger samman med kungens person, är mycket gammal i Sverige. Den härstammar från hednisk tid, men har levt kvar ända fram till våra dagar. Våra gamla förfäder trodde, att somliga män-

niskor var födda med tur, medan andra drabbades av olyckor, vad de än gjorde. Det gick inte att rubba på ödet. Det bestämdes vid födelsen. Vid världens ände, under det stora världsträdet Yggdrasil, satt de tre nornorna Urd, Skuld och Verdandi och spann människans livstråd. Nornorna var mer onda än goda, för de flesta människors levnadsöden var sorgliga. ”Mycket händer i världen, och ofta händer det som är ont”, står det i Havamal. Ibland kunde det emellertid hända, att de var på gott humör, och då spann de trådar till s.k. lyckomän. Dessa hade alltid framgång med vad de än företog sig. Harald Hårfager i Norge var en sådan lyckoman liksom Erik Segersäll i Sverige. Den olyckligt lottade kunde emellertid underkasta sig lyckomännen och på så sätt få del av deras lycka. Var lyckomannen en kung fick hela landet del av hans lycka.

Att undersåtarna kunde skylla alla olyckor på kungen, får vi ett konkret exempel på vid Västerås riksdag 1527, när Gustav Vasa får ett utbrott mot sina undersåtar. ”Få de icke regn, då skylla de på mig, få de icke solsken, då göra de likaså. Händer det dem hård år, hunger och pestilencia eller vad det kan vara, måste allt jag bära upp skulden”. Detta är ingenting annat än den gamla hedniska tron på lyckomän och olycksmän, vars livstråd nornorna spann.

Sett i historiens ljus måste man säga, att Jean Baptiste Bernadotte, som valdes till kung i Sverige för 200 år sedan, var en lyckoman, och den lyckan har hans efterträdare på Sveriges tron fått ärva. Landet har efter hans trontillträde nått enastående framgångar, och hans ättlingar sitter säkrare på sin tron än någon annan kungaätt på jorden.

Anders Thunberg

Nornorna spinner människans öde

Giestgifwerskan Wendla Sara Sahlin, en högt bedröfwad enkefru

1790 dog gästgivare Johan Gran på Stockatorps gästgiveri, Korsberga.

Han lämnade efter sig änkan Wendla Sara Sahlin och två söner.

Bouppteckning för Johan Gran

Åhr 1790 den 17. Augusti blef i anledning och på begäran utaf enke frun wäl edla Wendela Sara Gran född Salin i Stockatorp behörig bouppteckning efter hennes afledne kära man Akultanten herr Johan Gran som med döden afgådt och efter sig lemnat 2-nne söner, Otto Gran på 12-te året dito Anders Clemens Gran 3 $\frac{3}{4}$ dels åhr, omyndiga och som ännu ingen laglig förmyndare är tillförordnad ej heller å fädernes sidan här å orten som förmyndare kan utnämnas, alltså förmantes enkefrun så stadeligen uppgifwa qvarlåtenskapen som hon med ed fästa kan om så påfordras skulle, hwilket utlofwades, ty företogs uppteckningarna och befanns som följer:

Så följer ett par sidors uppräknig av allt som fanns i gästgivarhemmet, där familjen på fyra personer bodde. Bland husgeråden fanns gamle bakeformer av bleck, 1 söndrigt halster och 1 sönder skiäraknif. Möblemanget var sparsamt, 1 pulpet, ett par skåp och kistor, ett bord på fot, skriflåda, öltunna och wäfstol.

Gästgiveriet innehöll också 4 st sängar, värderade till 16 skilling, och 6 gl. stolar; 8 skilling.

Sängkläder: 1 blårandigt bolster 20 mk, 1 dito 20 mk, bättre och några dynor samt 2-nne dunkuddar 8 mk., 1 fäll, 1 rutigt täcke och 2-nne klutakläde.

Linkläder: 1 drällduk gl. 6 aln, och två mindre, 5 st. serwetert, 2 st. lakan, 2-nne handdukar och några gardiner.

Frånledne herr Acultantens Gångkläder: 1 jacka och wäst af blått Masilster gl. och 1 gl. grön rock och wäst af kläde.

En häst, ett par kor och några svin ingick också, liksom 7 st. tallrikar, 3 halfstopsbuteljer, 2-nne saltkar, 1 wit halfstopsflaska och 2-nne spetsglas och 1 porselinsfat. 13 st. gl. böcker värderades till 8 skilling.

Spannmål finns intet

Contantpengar eller utestående fordringar finns intet

Transport 41 riksdaler, 13 skilling, 9 runstycken.

Fast egendom

Ett halft kronoskatterusthåll med gästgiveri här i Stockatorp, hwilken fastighet ägs af fremledne herr

Ascultanten, Grahn, i ätenskapet inköp, Enligt bewittnat kiöpebref af den 13. november 1781. Hwilken fastighet $\frac{1}{2}$ Stockatorp efter nuwarande tidernas omständigheter och hemmanets Beskaffenhet nu värderas till 400.-.-. Summa 441.13,9.

Gäld och skuld vid dödstimman.

Till fabriksen herr Påvel Sahlin i Stockholm enligt forskrifning

666,32,-

Till herr Magister Jonas Hultqvist 25.-.-

Dock förmenar enkefrun genom herr framledna Ascultant Grans uppsatta räkning skall redan betalts, det herr magister Hultqvist nu ? bestrider, och således nu är utfördt och till höga wederbörandes ompröfning hemställes.

Så följer 27 mindre poster på sammanlagt 29 riksdaler, bland annat till kyrkan och de fattiga 32 skilling, till Korsberga kyrka 2 riksdaler, till drängen Jonas här i huset 1 riksdaler och inköpt till den dödes begravnings-kostnad 5 riksdaler samt de fattiges andel 26 skilling, 6 runstycken.

Egendom 441 riksdaler, 13 skilling, 9 runstycken

Gäld och skuld 720 riksdaler, 43 skilling, 6 runstycken

Och vidare icke att påminna eller anföra, Således waren rätteligen angifwit och efter bästa förstånd upptecknat och värderat

Betygas ut supra

Såsom tillkallade wittnen och värderingsmän

Per Swensson Jonas Nilsson Wendla Sara Gran

Nämndemän född Sahlin

En högt bedröfwad enkefru

En högt bedröfwad enkefru

Nog hade Wendla Sara anledning att vara bedröwad! Här satt hon nu, en utblottad fyrtioårig änka med två små pojkar, hur skulle hon klara sig? Men mannen hade ändå kommit med heder i jorden, även om det skett på kredit. Fem riksdaler i begravningskostnad verkar vara en hög summa i förhållande till husets ställning.

Mannen hade dött av hastig feber, 39 år gammal. Boets eländiga tillstånd var alltså inte något som berodde på långvarig sjukdom utan var troligen vad hon fått leva i

länge. Den stora skulden till Påvel Sahlin - kan det ha varit en släkting till henne som lånat dem till köpet av gästgiveriet? På Ladugårdslandet i Stockholm fanns tio år senare en ättiksfabrikör P. Sahlin, som eventuellt skulle kunna vara denne långgivare.

Orden om *hemmanets Beskaffenhet* kanske betecknar att värdet gått ned sedan köpet 1781. Kanske mannen drack? En misstanke som får stöd i uppgiften att Magister Jonas Hultqvist var en präst, som avsatts för dryckenskap. Det kan också förklara osäkerheten beträffande om skulden var betald eller inte.

Magister Hultqvist bodde i S. Solberga. I den socknen var Wendla Sara dopvittne 1788, liksom hon var det i Korsberga 1785. I S. Solberga fanns ett soldatorp vars brukare kallades Gran.

Men Wendla Sara hade fler anledningar till bedrövelse. Hon hade dessutom mist tre söner. Första barnet, en pojke, föddes 1 februari 1777 och var dödfödd. Tre veckor senare, den 23 februari gifte sig Wendla Sara och Johan Gran i Eksjö, där hon var född. Johan titulerades redan då, 26 år, Ascultant. 1778 kom Otto Friedrich/Frederik och 1781 Jonas, båda i Eksjö. Jonas nämns inte i bouppteckningen. Han måste alltså ha dött tidigt, liksom Pafvel, 1783-1784. Han föddes i Stockatorp, som även Andreas/Anders Clemens 1786.

Pafvel - det är ganska troligt att han döptes efter långgivaren. Kunde manne denna släkting hjälpa änkan och hennes barn ytterligare?

Ännu en prövning återstod för änkan: att i högre rätt bevisa att skulden till Magister Jonas Hultqvist var betald.

En ny man dyker upp

Så kommer den unge Jonas Bolin, född 1764 i *Pärshult, Hörda soken* (Höreda, söder om Eksjö), in i bilden. Kanske, eller snarare troligen, var han *drängen Jonas här i huset*, som hade 1 riksdaler att fordra i bouppteckningen. Han hade förmodligen ingenting emot att "konservera änkan" och bli gästgivare, som var en statlig tjänst, noga reglerad. Han bär också titeln, när de gifter sig. *Gästgifware Jonas Bolin och enka Gran Wendla Sara Sallin, som förut ej woro besläktade ej heller med andra förlovede.*

Afwittringen efter hennes förre man Auscultanten Gran är uppvisad på hösttinget 1790 § 21 (Östra Härad's Ting).

Wigdes af Johan Aulander 5 november 1792. Då var redan deras första barn på väg. Sonen Carl Friedric föddes 22 februari 1793 och döptes den 25 februari. Han dog den 5 mars, 11 dygn gammal. Så olyckorna var inte slut för den hårt prövade Wendla Sara.

En dotter!

Men så, till sist, kommer det en liten dotter till världen på sin mors 43- och sin farmors 53-årsdag, 18 oktober 1794. Hon döptes till Beata Charlotta och skulle få leva ända till 1876 då hon dog av *Ålderdoms Bräcklighet*. Nog bör det ha varit glädje i huset när flickan föddes!

Jonas Bolin tycks ha varit av en annan sort än Johan Gran. Vid Beata Charlottas födelse, ett par år efter giftermålet, fanns både piga och dräng i huset, och han hade råd att köpa den stora bibeln. *Dena biblia har Jag köpt den 14 Mars 1794 för 7 (eller 11?) D;- och ombunden 12 Augusti 1799 för 8:-.*

Som jämförelse kan nämnas att ett lispund (8½ kg) torkad fisk kostade 1 rdr 16 sk sp och ett lispund fläsk 1 rdr 20 sk sp vid samma tid, medan man fick ge 6 rdr 17 sk sp för en tunna öl. Johan Grans häst värderades till 6 rdr.

Wendla Sara fick uppleva att dottern 1811 gifte sig med en gästgivarson, Johan Magnus Rosander från Rosendal. Det unga paret bodde några år i Stockatorp och fick där sitt första barn, som hon dock fick vara med och begrava efter några veckor. De unga flyttade sedan till Fagerhult. Johan Magnus hade köpt gästgivargården där av sina föräldrar.

När Wendla Sara dog 1815 hade hon mist en man, fem söner och ett barnbarn. I bouppteckningen nämns nämligen bara barnen Otto Fredreck Gran, Stockholm och Beata Charlotta Bolin, gift Rosander, Fagerhult. Även sonen Andreas/Anders Clemens, född 1786, var borta.

Hennes man gifte 1816 om sig med Magdalena Svanberg, född Melander.

Gitt Rosander Gerhardsson

Är du intresserad av kartor över gästgivargårdar 1831?

Besök då denna adress:

http://samblixt.se/Kartor/Kart_GGG.htm

Med gästgivare i släkten

Fem småländska gästgivarpar på 1700- och 1800-talen

I föregående artikel fick vi möta en *högt bedröfwad enkefru*, Wendla Sara Salin. Hon stod på bar backe när mannen, gästgivare Johan Gran i **Stockatorp**, Korsberga sn i Jönköpings län, dog från henne och två små pojkar 1790. Men livet vände. Wendla Sara gifte om sig med Jonas Bolin, som redde upp affäerna. De fick tillsammans dottern Beata Charlotta 1794.

Rosendals gästgivargård

1811 ställdes det till med bröllop för Beata Charlotta och Johan Magnus, son till gästgivaren på nästa skjutshåll, **Rosendal**, Åseda sn i Kronobergs län. Johan Magnus föräldrar Börje och Ewa Rosander hade köpt gästgiveriet 1776 tillsammans med Börjes yngre bror Johannes och hans hustru av sina föräldrar Måns Månsson och Elisabet Persdotter. Dessa hade i sin tur övertagit rörelsen av hennes föräldrar Per Persson och Maria Johansdotter för 200 daler silvermynt 1738. Gästgiveriverksamheten startades troligen något senare.

När Börje och Johannes köpte gästgivargården blev priset 2 400 daler silvermynt. I Måns Månssons bouppteckning 1778 togs värdet upp till 4 000 daler silvermynt och boets behållning blev 5 500 daler silvermynt.

Det kunde vara lönande att vara gästgivare – men inte att vara *gjestgifwarenka*. När Måns hustru Elisabet dog 1794 som inhyses hos sonen Johannes, var boets behållning 14 daler silvermynt, inklusive boskap för 4 daler. I hennes bouppteckning talas det om *den Lila qwarlåtenskap som befants efter i lifstiden änkan giest-gifwerskan Elisabät Persdotter*. De sex sönerna *blefwo öfwerens sins emelan*.

Fagerhults gästgivargård

Johannes dog 1801 och 1804 köpte Börje och Ewa gästgiveriet i **Fagerhult**, Fagerhults sn i Kalmar län, som låg ytterligare ett skjutshåll österut. Den sextonårige sonen Johan Magnus köpte gästgiveriet av dem 1808. När Johan Magnus sedan gifte sig med Beata Charlotta 1811, bosatte sig det unga paret, sjuutton och nitton år gamla, hos hennes föräldrar på gästgivargården i Stockatorp under ett par år, innan de flyttade till Fagerhult för gott. Där drev de gästgiveriet vidare. I bouppteckningen efter Beata Charlottas far 1829 står dock Johan Magnus som *Handelsmannen* och när

En gästgivargård i Småland 1844. Det är trångt om utrymmet och två eller tre resenärer delar säng. I samma rum tas två nyanlända resenärer emot, en skriver just in sig i gästgivar dagboken medan en skjutsbonde värmer händerna framför elden. Lavering av Fritz von Dardel. (Återgivet med tillstånd från Nordiska Museet)

Johan Magnus dör 1844, titulerades han *Bruks- och frälsehemmansegare*. Han blev min farfars farfar.

Stockatorps gästgivargård

Stockatorp ligger vid en av de viktigaste vägarna mellan Stockholm och Växjö. Där fanns tidigt en gästgivargård, som Carl von Linné gästade på sina resor. De båda större mangårdsbyggnaderna uppges 1816 ha innehållit åtta rum vardera. I en gemensam gästgivarstuga inrymdes fem rum och ett bränneri. Gästgivaren erhöll 60 kronor av statsmedel enligt kontrakt och fick uppbära skjutspenning enligt taxa. Han hade rättighet att utskänka öl och brännvin till de resande men inte till ortsborna.

I mitten av 1700-talet fick en prästänka tillstånd att bosätta sig på Stockatorps gästgivargård och där livnära sig på tiggeri. Gästgiveriet hade tydligen så mycket gäster att de kunde bidra till änkans försörjning – ett rörande öde. /1

Att vara gästgivare

Att livet som gästgivare inte var okomplicerat framgår av "Beskrivning över Fagerhults socken", enligt vilken kyrkostämman den 8 februari 1829 hade *högljudd klagan över all osedlighet som bedrives på Gästgivaregården i form av fylleri och slagsmål, särskilt under stora helger*. /2

Det året drack enligt uppgift varje svensk i medeltal fyrtiosex liter brännvin per år, om än svagare än det som finns idag.

Kyrkoherde Bexell berättar i "Kyrkan i Fagerhult. Byggnader och människor": *Vid valborgsmässostämman 1839 lämnar 36 sockenmän in en skrivelse som yrkar på att gästgivaregården skall flyttas bort från kyrkans närhet. Vid visitationen 1840 omnämns också förhållandet: efter gudstjänsten stannar folk på gästgivaregården hela dagen, där "ett ogudaktigt väsende föres med fylleri, slagsmål, svordom m.m." /3*

Gästgivaren skulle enligt gästgivarordningen hålla med nödvändiga sängkläder, linne och annat husgeråd. Bouppteckningen efter Jonas Bolin 1829 visar att han hade gott om sådana ting även sedan han lämnat sysslan som gästgivare.

Gästgivaren skulle också tillhandahålla ljus och ved, mat, enkelt och dubbelt brännvin, öl och svagdricka samt utfordring till hästen. Värden skulle också ha vanliga dagligvaror samt lamm, höns, ägg och annat i förråd. Många resenärer medförde dock för säkerhet skull egen matsäck. *På gästgivargårdarna i Småland ätes mycket bra ifall man matsäck har som duger*, sa Salig Dumbom. /4

Matsäck från Rosendal och middag i Fagerhult

Resenären Magnus Hollertz skriver i sin reseberättelse från 1853 ... *då vi vid middagstiden stannade vid Fagerhults gästgivaregård, var den vanliga svenska barrträdsnaturen redan övervägande. Här tog vi upp våra kantiner och ehuru vi från Rosendal fått med oss en ganska ansenlig matsäck av färskt smör, vetebröd, sylt, pannkakor, skinka och gåsbröst, måste dock de från Stockholm medförda kantinerna debutera. Sedan följer uppräknig av en lång rad av läckra maträtter som skickades ut till uppvärmning.*

Gästgivar dagbok

Gästgivarna var skyldiga att föra bok över sina gäster; dessa böcker förvaras på landsarkiven. Mina förhoppningar att finna anteckningar av mina anors hand gäckades, då det visar sig att de äldsta bevarade handlingarna från dessa gästgivargårdar i landsarkivet i Vadstena är från mitten av 1800-talet.

Gitt Rosander Gerhardsson

Källor

- 1/ Korsberga gårdar I. Hembygdsföreningen 1959
- 2/ Ebba Gustafsson 1948
- 3/ Kalmar läns museum, Kalmar 1994
- 4/ Anette Rosengren. När resan var ett äventyr, Natur och Kultur Stockholm 1979

Taxa för gästgivargårdarna i Uppvidinge Härad

I öfverensstämmelse med ingifvet förslag fastställdes Häradsrätten följande taxa för gästgivaregårdarne inom Uppvidinge härad för näst-kommande år 1864.

En måltid mat om tre goda rätter	75 öre
En dito då flera äta tillsammans	67 öre
En dito husmanskost	40 öre
En kanna dubbelöl	60 öre
En kanna enkelt öl	30 öre
En kanna svagdricka	10 öre
En butelj bajerskt bier	25 öre
En kammare öfver natten med uppbäddad säng	50 öre
En dito då flera sängar begagnas, för vardera	37 öre
En eldbrasa af torr ved	10 öre
Ett ljus om 1/4 lispund vigt	15 öre
20 skålpund hårdvallsjö eller thimothej	50 öre
20 " långhalm	17 öre
En kanna hafre	17 öre
En kanna finskuren hackelse	5 öre
Ett godt mulbete för häst öfver natten	20 öre
Smörja till en vagn	4 öre
Smörja till en kärta	2 öre

Hjälp oss med databasen!

Antalet poster i databasen är nu 2 250 466. Den senaste tiden har flera nya församlingar tillkommit både i Östergötlands och Jönköpings län, tack vare nya medhjälpare. De har kontaktat oss och varit villiga att överlämna sina Excel-filer till gagn för PLFs databas och alla släktforskare. Vi önskar dock ännu flera medhjälpare, som kan bidra med uppgifter. Detta gör databasen ännu värdefullare för PLFs medlemmar och övriga släktforskare.

I samband med detta vädjar vi till medlemmar och övriga intresserade att hjälpa till med registreringen och/eller kontrolläsningen av födda, vigda, döda mm.

De som inte har tillgång till mikrokortsläsare, men har DVD-läsare får låna fotograferade filer på DVD-skivor från PLF. Vi behöver även kontrolläsare, för att nya versioner av CD-skivorna ska bli ännu bättre.

Sam Blixt

Här samlas släktforskarna 27 - 29 augusti

Conventum heter den stora mötesplatsen i Örebro. Här samlas man till konferenser, kongresser, mässor och nöjen.

Conventum Arena kallas den byggnad, där den stora utställningen kommer att finnas. Till utställarnas förfogande finns här 3 200 m² ren golvyta. Dessutom finns ytor för servering, entré, garderob m.m.

Conventum Kongress är den stora samlingshallen med 1 500 sittplatser. Här kommer lördagens invigning, stämman samt en del föreläsningar att hållas.

Conventum Konferens kallas den byggnad, där ordförandekonferensen, redaktörsträffen och cirkelledarkursen kommer att hållas. Här kommer också söndagens föreläsningar att husas.

Ny resa i västerled med Sven Olof `Loffe` Johansson

Den 9 juni startar en ny resa till Amerika, Kanada och Island med Sven Olof `Loffe` Johansson från Mönsterås som arrangör. Buss avgår från Kalmar till Arlanda med påstigning längs vägen. I USA kommer sällskapet att besöka bl.a. Boston, Grand Canyon, Las Vegas och Minneapolis. Besöket vid Swedish American Institute är speciellt intressant för släktforskare. Här finns ett museum med många minnen från den svenska immigrationen. En rundvandring

kring Niagarafallen ingår också i programmet, och där har man den bästa utsikten från den kanadensiska sidan.

Vid hemresan stannar man till på Island, och där besöker man naturligtvis Islands största sevärdhet, nämligen Thingvellir, men även Islands största område för geysrar liksom det dramatiska vattenfallet Gullfoss kommer att beskådas. Hemkomst den 21 juni.

tel. 0499-102 24, 070-69 68 197

Nya medlemmar i PLF

Nr	Namn	Postadress	Postnr	Postort	Telefonnr
2764	Jane Karlman	Vallmovägen 3	435 31	MÖLNLYCKE	031-88 24 15
2765	Britt Magnusson	Stora Vävargatan 3, 1 tr	570 34	BRUZHOLM	0381-203 82
2766	Sture Lindgren	Svinhult, Ånsgården	570 60	ÖSTERBYMO	0381-520 07
2767	Ruben Karlsson	Backstugevägen 4	384 31	BLOMSTERMÅLA	0499-207 53
2768	Gunnel Ståbi	Stureplatån 12	181 32	LIDINGÖ	08-731 94 51
2769	Jonny Andersson	Kyrkvägen 42	361 95	LÅNGASJÖ	
2770	Berit Halfvarsson	Byälvsvägen 97, 1 tr	128 48	BAGARMOSEN	08-649 48 42
2771	Lars Rosander	Sysslomansgatan 44	752 27	UPPSALA	018-50 27 12
2772	Leif Karlsson	Ympningsvägen 1	247 63	VEBERÖD	
2773	Christer Nilsson	Fjällakvam 2	541 92	SKÖVDE	0500-46 30 56
2774	Lennart Ålund	Kragstalundsvägen 138	186 54	VALLENTUNA	08-510 108 11
2775	Percy Hermansson	Slanastigen 4	572 62	OSKARSHAMN	
2776	Sven-Inge Nilsson	Åbyhöjden 3 B	594 31	GAMLEBY	0493-701 26
2777	Britt Maslak	Perstorpsvägen 9	392 38	KALMAR	0480-204 74
2778	Gunilla Lundgren	Hallonstiogen 14	573 36	TRANÅS	0140-148 89
2779	Birgitta Landén	Klaraborgsvägen 2	632 39	ESKILSTUNA	016-35 12 54
2780	Gudrun Klingberg	Ekhagsgatan 28	521 30	FALKÖPING	0515-158 86
2781	Barbro Söderberg	Kaptensvägen 6	383 34	MÖNSTERÅS	0499-448 48
2782	Gunnel Johansson	Båtsmansvägen 5	383 34	MÖNSTERÅS	0499-124 90
2783	Agneta Borrie	Storgatan 17 A	383 30	MÖNSTERÅS	
2784	Roland Blomgren	Tromsövägen 30	136 49	HANINGE	08-745 07 03
2785	Tom Morrison	Eriksbergsvägen 16	752 39	UPPSALA	018-54 29 78
2786	Linnéa Söderman	Box 317	572 06	FÅRBO	0491-300 67
2787	Mona Gustafsson	Hällviksvägen 3	572 40	OSKARSHAMN	0491-153 73
2788	Sven-Olof Johansson	Virsjödal Kanalen	572 92	OSKARSHAMN	0491-331 39
2789	Åke Eklund	Strandvägen 36	572 40	OSKARSHAMN	0491-193 31

26 nya medlemmar efter PLF-nytt nr 92

Demonstrationer av släktforskning med hjälp av CD-skivor, Internet mm

Släktforskningens dag, PLF-lokalen, Kyrkogårdsgatan 10, Oskarshamn.

Medhjälpare: Sam Blixt, Britt Maria Ekstrand, Birgitta Dahleman, J-O Dillström, Gunnar Håkansson, Ingvar Karlsson, Mårten Rockner, Anders Rotvikar, Anders Thunberg och Ulf Waltersson.

SPF-Strandaveteranerna, Mönsterås den 11 mars

Många intresserade besökare, Sam Blixt

Nytt eller uppdaterat efter PLF-nytt nr 92

Datum	För samling	Kod	Födda	Vigda	Döda	Inflytt.	Utflytt.	Husförhör
20 10022 2	Bankekind (fd. Svinstad)	BAD		1752-1756				
20 10020 8	Blackstad	BLA	1938-1939	1938-1939	1936-1946			
20 10022 1	Borgholm	BOR						1930
20 10030 9	Bäckebo	BÄC	1890					
20 10022 3	Dalhem	DAL	1938-1939	1938-1939	1936-1949			
20 10021 8	Döderhult	DÖD	1939	1939				
20 10022 1	Fagerhult	FAG	1939	1939				
20 10030 2	Figeholm	FIG	1939	1939				
20 10031 5	Fliseryd	FLI	1807	1939				
20 10011 8	Frödinge	FRÖ			1931-1935			
20 10020 2	Fågelfors	FÅG	1939	1939				
20 10021 4	Gamleby	GAM	1938-1939	1938-1939	1936-1946			
20 10021 6	Gladhammar	GLA	1938-1939	1938-1939	1936-1946			
20 10012 5	Gullabo	GUL			1921-1938			
20 10022 6	Gårdveda	GÅR	1939	1939				
20 10030 4	Gårdserum	GÄR	1936-1939	1938-1939				
20 10020 8	Hallingeberg	HAL	1938-1939	1938-1939	1936-1946			
20 10030 4	Harnäs	HAN	1938-1939	1938-1939	1936-1946			
20 10020 7	Hjorted	HJO	1938-1939	1938-1939	1938-1946			
20 10030 1	Hultsfred	HED	1939	1939				
20 10032 6	Högsby	HÖG	1939	1939	1854			
20 10022 4	Höreda	HÖR			1895-1949			
20 10031 5	Ingatorp	ING	1938-1939	1938-1939				
20 10030 2	Järeda	JÄR	1939	1939				
20 10031 7	Kalmar stadsf	KST	1900					
20 10012 8	Kristdala	KRI	1939	1939				
20 10032 5	Kristvalla	KRV			1935-1939			
20 10022 2	Locknevi	LOC	1938-1939	1938-1939				
20 10021 4	Lofa	LOF	1938-1939	1936-1939				
20 10022 4	Lofthammar	LOH	1936-1939	1936-1939	1947-1949			
20 10021 6	Långemåla	LÅN	1939	1939				
20 10030 1	Lönneberga	LÖN	1939	1939				
20 10032 9	Madesjö	MAD	1781-1788					
20 10021 2	Misterhult	MIS	1939	1939				
20 10022 1	Måilla-Gårdveda	MÅL	1939	1939				
20 10020 2	Mönsterås	MÖN		1939				
20 10020 2	Mönsterås köping	MÖK		1939				
20 10012 8	Mörhunda	MÖR	1939	1939				
20 10032 5	Norra Möckleby	NMÖ	1920-1940	1920-1936				
20 10021 2	Odensvi	ODE	1936-1939	1936-1939	1936-1946			
20 10031 5	Oskarshamn	OSK	1939	1939	1901-1903 1911-1913 1920-1923 1929-1930			1930
20 10030 8	O-hamnns lasarett	OLA			1923-1933			
20 10021 8	Persnäs	PER	1921-1936		1901-1971			
20 10031 7	Påskallavik	PÅS	1939	1939				
20 10032 5	Ryssby	RYS	1705-1764		1844-1845 1935			

Datum	För samling	Kod	Födda	Vigda	Döda	Inflytt.	Utflytt.	Husförhör
20100319	Smedby	SME	1898-1936	1898-1936				
20100330	Steråsa	STE			1901-1920			
20100218	Södra Möckleby	SMÖ	1898-1935					
20100128	Södra Vi	SVI						1930
20100330	Torsås	TOR		1932-1934 1936-1938	1932-1936 1938-1939			
20100213	Tryserum	TRY	1936-1939	1936-1939	1936-1946			
20100208	Törnsfall	TÖR	1938-1939	1938-1939	1936-1946			
20100211	Ukna	UKN	1938-1939	1938-1939	1936-1946			
20100308	Vena	VEN	1939	1939				
20100330	Vicklaby	VIC			1901-1920			
20100225	Virserum	VIR						1930
20100118	Vissefjärda	VIS			1937-1939 1941 1943-1944			
20100325	Vårdsberg	VÅR	1861-1920					
20100303	Västervik	VVK	1938-1939	1938-1939	1936-1947			
20100224	Västra Ed	VED	1936-1939	1936-1939	1947-1949			
20100125	Västra Eneby	VÅE			1940-1949			
20100223	Västrum	VÅS	1938-1939	1938-1939	1936-1946			
20100329	Ålem	ÅLE	1939	1939				1930
20100315	Östra Ed	ÖED	1938-1939	1938-1939	1808-1811			
20100222	Överum	ÖVE	1936-1939	1936-1939	1947-1949			

Stort intresse för Släktforskningens dag

En gång om året arrangerar Sveriges Släktforskarförbund i samarbete med dess medlemsföreningar ute i landet Släktforskningens dag. I år ägde detta rum lördagen den 20 mars. Över hela landet samlades intresserade släktforskare för att fundera över det gemensamma temat "Vet du vem du är?"

I Oskarshamn var intresset stort. Ett 30-tal förhoppningsfulla medlemmar hade hittat till våra lokaler på Stengatan, där de PLF-are, som behärskade sökprogrammen hade några svettiga timmar. Även om några fick vänta på den efterfrågade hjälpen, så tycks alla till slut ha fått svar på sina frågor. För PLF:s del var Släktforskningens dag en framgång och flera nya medlemmar anmälde sig.

Sam Blixt hjälper intresserade på Släktforskningens dag

Hjälp oss med databasen!

Vi har tagit fram ett speciellt format för registrering av döda. Detta gör att uppgifterna för döda under 1900-talets början kan användas både för PLF:s databas och 'Namn åt de döda'.

Sam Blixt

Efterlysning

Jonas Petter Rotsten föddes 1785-10-30 på Bro-torpet under Lådinsfall i Vimmerby. Han kom från en genuin soldatfamilj där både farfar, pappa och de flesta av hans farbröder och kusiner var trumslagare på Kalmar Regemente.

Fadern, Daniel Rothsten (1756-1835) fick överta trumslagartjänsten 1790 i Hultsnäs, Långemåla och de bosatte sig på Nyttorp.

För Jonas Petter fanns förmodligen bara ett yrkesval och 1802 fick han trumslagartjänsten i Finsjö, Fliseryd, där han bosatte sig med familjen på torpet Holms-hult. Efter 17 tjänstgöringsår fick ha avsked för olaga skogsavverkning på Finsjö ägor. Han hade också dömts till böter för olaga brännvinsminutering.

1817 flyttade han till torpet Målehult under Köks-måla i Misterhult, därefter finns han i Jemserum i Misterhult och därefter är det svårt att spåra honom. Därefter följer mycket för Jonas Petter.

Skogsavverkningen resulterade i fängelse på Kalmar slott och samtidigt sökte hans hustru om skilsmässa. 1849 blev han dömd vid Linköpings rådhusrätt för -

obehörigt kringstrykande och förfalskning, vilket resulterade i böter på 13 1/3 Rdr eller 12 dagars fängelse på vatten och bröd.

Den 17 mars blev han transporterad till Kalmar.

Det är bara frågan nu var han tog vägen. Han finns inte i inflyttningslängden för Kalmar stadsförsamling. Förmodligen har han inte varit skattskriften någonstans sedan 1817, då han blev avskedad som trumslagare.

Har du träffat på denna man kontakta:

Jan Jutefors
Ryssbyvägen 15
380 30 ROCKNEBY
epost: ryssby@gmail.com

Brevfrågor på databasen sänds till
PLF, Box 23, 572 21 OSKARSHAMN

Tel. Arbetsstugan 0491-76 08 78

Telefontider till PLF-lokalen:
Tisdagar 9-12

Plusgironummer 40 09 38-7

Bankgironummer 386-0475

E-post: info@plfoskarshamn.se

Du kan också skicka dina frågor via vår hemsida, som du når med adressen

www.plfoskarshamn.se.

I **Databas** hittar du vårt elektroniska formulär.

Eller direkt med frankerat kuvert (2 x 6 kronor) till

PLF, Box 23, 572 21 Oskarshamn

Tel. 0491-76 08 78

Edith Carlsson, Kumlemar 304

380 53 FLISERYD Tel. 0491-930 14.

Kostnader för brevfrågor

Vi tar **40 kronor per svar** enligt det särskilda frågeformuläret eller för brev med max fem frågor.

Vi tar **80 kronor för samma tjänster** till icke medlemmar.

Sänd också med ett

frankerat svarskuvert (2 x 6.00 kr = frimärke)!

Avgifterna för svar på brevfrågor kan sändas in via plusgiro eller på annat sätt.

Ange på frågeblanketten Du sänder in, vilket av betalningssätten som använts. Om pengarna sänds via plusgiro, så meddela på talongen, vad pengarna är avsedda för. Det kan ibland uppstå missförstånd om detta.

Revisorer tillsatta

Vid årsmötet tillsattes en revisor och en revisor-suppleant. Valberedningen åtog sig att försöka hitta ytterligare en revisor inom en månad. Detta är nu klart, och revisorsvalet ser därför ut som följer:

Till revisorer valdes Siw Larsson och Per-Gunnar Jörke. Sammankallande Siw Larsson. Som revisor-suppleant valdes Bernt Johansson.

**Glöm inte
att betala din medlemsavgift!**

Se också till
att ditt namn finns med
så att vi kan identifiera dig

Glad sommar!

**Nästa nummer av PLF-nytt
kommer ut den 11 augusti 2010**